

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie A. C.
skazanego z art. 286 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 14 listopada 2024 r.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 25 kwietnia 2024 r., sygn. IV Ka 206/24
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Wieliczce
z 10 listopada 2023 r., sygn. akt II K 41/23

postanowił:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego;
3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Ł. obrońcy z urzędu skazanego A. C. , kwotę 885,60 zł (osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i 60/100), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia dla obrońcy wyznaczonego z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji;
4. zasądzić od skazanego A. C. na rzecz oskarżyciela posiłkowego – S. Sp. z o.o. kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa sprawowanego przez adwokata przy sporządzeniu odpowiedzi na kasację.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wieliczce wyrokiem z 10 listopada 2023 r., sygn. akt II K 41/23, uznał A. C. winnym czynu polegającego na tym, że w okresie od dnia 20 sierpnia 2019 r. do dnia 18 września 2019 r., w W., woj. [...], doprowadził spółkę S. sp. z o. o. z siedzibą w T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 81.164,17 zł poprzez wprowadzenie przedstawicieli spółki w błąd co do własnego upoważnienia z ramienia spółki A. sp. z o. o. do wykonywania w imieniu rzeczzonej spółki zamówień, a także co do zamiaru woli oraz możliwości wywiązania się z płatności za zakupy stanowiące zdarzenia gospodarcze udokumentowane fakturami VAT o numerach:[...]1/2019/08/FA_K, [...]0/2019/08/FA_K, [...]01/2019/08/FA_K, [...]00/2019/08/FA_K, [...]98/2019/08/FA_K, [...]89/2019/08/FA_K, [...]99/2019/09/FAK, [...]92/2019/09/FAK, [...]93/2019/09/FAJC, [...]94/2019/09/FA_K, [...]87/2019/09/FA_K, [...]85/2019/09/FA_K, [...]86/2019/09/FA_K, [...]45/2019/09/FA_K, [...]22/2019/09/FA_K, [...]23/2019/09/FA_K, tj. występku określonego w art. 286 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego S. sp. z o.o. z siedzibą w T. kwotę 81.164,17 zł tytułem obowiązku naprawienia szkody w całości a na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył A.C. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania w sprawie. Nadto sąd I instancji orzekł o kosztach sądowych.

W wyniku apelacji złożonej przez obrońcę oskarżonego A. C. Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt II AKa 206/24, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie złożył obrońca skazanego, w której podniósł zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. tj. nienależytej obsady sądu orzekającego.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca A. C. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Odpowiedzi na kasację złożyli prokurator i pełnomocnik oskarżyciela

posiłkowego, którzy wniesli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie i oddalenie na posiedzeniu w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący w wywiedzionym nadzwyczajnym środku odwoławczym wskazał na nienależytą obsadę sądu odwoławczego ze względu na udział w nim sędziego Sądu Rejonowego P.M. delegowanego do orzekania w Sądzie Okręgowym w Krakowie. W uzasadnieniu zarzutu autor kasacji podniósł, że kwestia wpływu uczestniczenia w składzie orzekającym sędziego delegowanego na ważność czy też byt orzeczenia była przedmiotem rozważań w orzecznictwie, a w szczególności w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Dalej w uzasadnieniu skarżący wskazał na treść wyroku TSUE z 16 listopada 2021 r., sygn. połączonych spraw od C-748/19 do C-754/19, z którego treści wynika, że Minister Sprawiedliwości, który jest zarazem Prokuratorem Generalnym, dysponuje – na podstawie kryteriów, które nie są publicznie znane – uprawnieniem do delegowania sędziów do sądów wyższej instancji oraz do odwoływania ich z delegowania w każdym czasie i bez obowiązku uzasadnienia tej decyzji, co skutkować ma, że w okresie delegowania sędziowie nie są objęci gwarancjami niezawisłości i bezstronności jakimi zwykle powinni podlegać wszyscy sędziowie państwie prawnym. W konkluzji skarżący wskazał, że w świetle treści przywołanego przez siebie judykatu – zachodzi konieczność ustalenia czy w przedmiotowej sprawie sąd orzekający był właściwie obsadzony. Obrońca zatem nie poczynił w powyższym zakresie ustaleń dających pewność co do sformułowanego przezeń zarzutu nienależytej obsady sądu wskazując pośrednio, że powinien to zrobić Sąd Najwyższy.

Do zaistnienia, jednakże bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – wbrew twierdzeniom skarżącego - w niniejszej sprawie nie doszło. Z akt sprawy i załączonej doń delegacji (k. 14) wynika, że sędzia P.M. orzekał w Sądzie Okręgowym w Krakowie w sprawie będącej przedmiotem niniejszej kasacji

jako sędziego Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie na podstawie delegacji do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w Krakowie od 10 października 2023 r. na czas nieokreślony, która została wystawiona przez Podsekretarza Stanu Ministerstwa Sprawiedliwości z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości. W związku z powyższym delegacja sędziego była prawidłowo wydana. Podstawą bowiem delegacji była norma art. 77 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2072 – dalej: PrUSP)

Jeśli chodzi o nawiązanie przez skarżącego do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 16 listopada 2021 r., wydanego w połączonych sprawach od C-748/19 do C-754/19 w ścisłym powiązaniu z bezwzględną przyczyną odwoławczą uregulowaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – jak słusznie zauważył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, powołujący się na treść postanowienia Sądu Najwyższego z 19 czerwca 2024 r., sygn. II KO 43/24 - wskazać należy, że istotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że po pierwsze: wyrok ten ma moc wiążącą w stosunku do sądu odsyłającego, przy czym Trybunał Sprawiedliwości pozostawił temu sądowi końcową ocenę, czy w zawisłych przed nim sprawach, rozpatrywane łącznie okoliczności wskazane w pkt 76-86 uzasadnienia wyroku prowadzą do wniosku, iż w okresie delegowania delegowani sędziowie nie są objęci gwarancjami niezawisłości i bezstronności, jakimi zwykle powinni podlegać wszyscy sędziowie w państwie prawnym (pkt 74, 87) oraz po drugie wyrok ten nie stanowi źródła powszechnie obowiązującego prawa i nie można uznać, iżby pozbawiał on mocy obowiązującej art. 77 § 1 PrUSP, a także nie przesądza *a priori*, iż w innych sprawach w każdym przypadku delegowany sędzia w okresie delegowania nie jest objęty gwarancją niezawisłości i bezstronności. W konsekwencji zatem Sąd Najwyższy przyjął słuszne stanowisko zawarte w orzeczeniu o sygn. III KK 436/21, z którego wynika, że pozbawione podstaw prawnych jest generalne założenie, iż udział w składzie orzekającym sędziego delegowanego stanowi bezwzględną przeszkodę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu. Okoliczność ta podlega bowiem ocenie sądu, jednakże na podstawie realiów rozpoznawanej sprawy. Skarżący nie wskazał w nawiązaniu do treści powołanego przez niego

orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz zaprezentowanej w tym orzeczeniu argumentacji na żadne okoliczności, które uzasadniałyby uznanie w konkretnym układzie procesowym, że w odniesieniu do sędziego delegowanego do orzekania w Sądzie Okręgowym w Krakowie SSR P.M. miały zachodzić w warunkach konkretnej sprawy okoliczności wywołujące wątpliwości co do jego niezawisłości w sprawie, czy to ze strony skazanego czy to leżące po stronie samego sędziego delegowanego i w jaki sposób wątpliwości te (gdyby w istocie zachodziły) miały znaleźć przełożenie na ocenę w pryzmacie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie można bowiem przyjąć *a priori*, że każdy sędzia delegowany za jego zgodą przez Ministra Sprawiedliwości nie spełnia wymogu niezawisłości i bezstronności, oraz że w każdym przypadku – bez względu na okoliczności – występuje wówczas bezwzględna przyczyna odwoławcza. Podzielić również należy ten pogląd prawny wyrażany w judykatach Sądu Najwyższego, z którego wynika, że naruszenie prawa do niezawisłości i bezstronności sądu może być związane z faktem delegacji sędziego za jego zgodą przez Ministra Sprawiedliwości. Musi ono, jednakże wynikać nie tyle z samego faktu delegacji, ale również z okoliczności z nią związanych albo równocześnie występujących, wykazujących na brak bezstronności albo podważających ją w sposób obiektywny. Oznacza to, że skarżący zobowiązany był do wykazania, że doszło w niniejszej sprawie do przełamania domniemania bezstronności i niezawisłości sędziego – czego jak już była o tym mowa – nie uczynił.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy uznał kasację obrońcy jako oczywiście bezzasadną.

W związku z treścią rozstrzygnięcia na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążono skazanego. Wysokość stawki należnej obrońcy z urzędu adw. M.Ł. ustalono w oparciu o przepis § 4 ust. 3 § 17 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 763 z późn. zm.). Z uwagi na fakt, że do kosztów procesu zaliczają się uzasadnione wydatki stron z tytułu

ustanowienia w sprawie jednego pełnomocnika (por. art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.), a w niniejszej sprawie adw. P. D. pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, sporządził pisemną odpowiedź na kasację - uznać należy, że brał on udział w postępowaniu kasacyjnym. Ustalając zatem wysokość przyznanego wynagrodzenia za sporządzenie odpowiedzi na kasację Sąd Najwyższy kierował się treścią § 11 ust. 4 pkt 2 oraz § 11 ust 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, uznając, iż czynność sporządzenia pisemnej odpowiedzi na kasację jest zbliżona rodzajowo do sporządzenia pisemnej opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji.

Mając zatem powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]